

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 76/21
V Lucemburku dne 12. května 2021

Rozsudek ve věci C-505/19
WS v. Bundesrepublik Deutschland

Zásada zakazující kumulaci stíhání může bránit zadržení osoby, na kterou se vztahuje záznam Interpolu, v schengenském prostoru a v Evropské unii

Tak je tomu v případě, kdy příslušné orgány vědí o pravomocném soudním rozhodnutí, kterým je určeno uplatnění této zásady a které bylo vydáno ve státě, jenž je smluvní stranou Schengenské dohody, nebo v členském státě

V roce 2012 Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol) zveřejnila na žádost Spojených států na základě zatýkacího rozkazu vydaného orgány této země červené oznámení vztahující se na WS, německého státního příslušníka, za účelem jeho případného vydání. Je-li osoba, na kterou se vztahuje takové oznámení, vyhledána ve státě, který je členem Interpolu, musí tento stát v zásadě dotyčnou osobu předběžně zadržet nebo musí monitorovat či omezit její pohyb.

Již před zveřejněním tohoto červeného oznámení bylo však proti WS v Německu zahájeno vyšetřování, jež se podle předkládajícího soudu týkalo týchž činů, jako jsou ty, které vedly k vydání tohoto oznámení. Toto řízení bylo s konečnou platností ukončeno v roce 2010 poté, co WS zaplatil určitou peněžitou částku, a to v souladu se zvláštním postupem narovnání stanoveným v německém trestním právu. Bundeskriminalamt (Spolkový kriminální úřad, Německo) následně informoval Interpol, že má za to, že se z důvodu tohoto dřívějšího řízení uplatní v projednávané věci zásada *ne bis in idem*. Tato zásada, jež je zakotvena jak v článku 54 Úmluvy k provedení Schengenské dohody¹, tak v článku 50 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zejména zakazuje, aby osoba, která již byla pravomocně odsouzena, byla znovu stíhána pro tentýž trestný čin.

V roce 2017 podal WS proti Německu žalobu k Verwaltungsgericht Wiesbaden (správní soud ve Wiesbadenu, Německo), kterou se domáhal, aby bylo tomuto státu nařízeno přijmout opatření nezbytná ke zrušení uvedeného červeného oznámení. V tomto ohledu namítá WS vedle porušení zásady *ne bis in idem* porušení práva na volný pohyb zaručeného článkem 21 SFEU, jelikož se nemůže přemístit do státu, který je smluvní stranou Schengenské dohody, nebo do členského státu, aniž by riskoval zatčením. Má rovněž za to, že zpracování jeho osobních údajů uvedených v červeném oznámení je z důvodu těchto porušení v rozporu se směrnicí 2016/680 o ochraně osobních údajů v trestní oblasti².

Za těchto okolností se Verwaltungsgericht Wiesbaden rozhodl položit Soudnímu dvoru otázku týkající se uplatnění zásady *ne bis in idem*, a konkrétně možnosti předběžně zatknout osobu, na kterou se vztahuje červené oznámení, v takové situaci, o jakou jde v této věci. Navíc se v případě uplatnitelnosti této zásady uvedený soud táže, jaké jsou důsledky pro zpracování osobních údajů obsažených v takovémto oznámení členskými státy.

¹ Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsaná v Schengenu (Lucembursko) dne 19. června 1990 a která vstoupila v platnost dne 26. března 1995 (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19; Zvl. vyd. 19/02, s. 3, dále jen „ÚPSD“).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. 2016, L 119, s. 89).

V rozsudku velkého senátu Soudní dvůr rozhodl, že článek 54 ÚPSD, jakož i čl. 21 odst. 1 SFEU, ve spojení s článkem 50 Listiny, musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby orgány státu, který je smluvní stranou Schengenské dohody, nebo orgány členského státu předběžně zadržely osobu, na kterou se vztahuje červené oznámení zveřejněné Interpolem na žádost třetího státu, ledaže je v pravomocném soudním rozhodnutí vydaném ve státě, který je smluvní stranou této dohody, nebo v členském státě určeno, že tato osoba již byla pravomocně odsouzena ve státě, který je smluvní stranou uvedené dohody, nebo v členském státě za tentýž čin, jako je ten, na kterém je založeno toto červené oznámení. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že ustanovení směrnice 2016/680, ve spojení s článkem 54 ÚPSD a článkem 50 Listiny, musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání zpracování osobních údajů, které jsou uvedeny v červeném oznámení vydaném Interpolem, pokud nebylo takovýmto soudním rozhodnutím určeno, že se zásada *ne bis in idem* uplatní ve vztahu k činu, na kterém je toto oznámení založeno, za předpokladu, že takovéto zpracování splňuje podmínky stanovené touto směrnicí.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr na úvod připomněl, že se zásada *ne bis in idem* může uplatnit v takové situaci, o jakou jde v této věci, a sice v kontextu, kdy bylo přijato rozhodnutí, kterým se s konečnou platností ukončuje trestní řízení prostřednictvím splnění určitých podmínek dotýčnou osobou, zejména zaplacení peněžité částky stanovené státním zastupitelstvím.

Po tomto upřesnění Soudní dvůr zaprvé rozhodl, že článek 54 ÚPSD, článek 50 Listiny ani čl. 21 odst. 1 SFEU nebrání předběžnému zadržení osoby, na kterou se vztahuje červené oznámení Interpolu, pokud není určeno, že tato osoba byla pravomocně odsouzena státem, který je smluvní stranou Schengenské dohody, nebo členským státem za tentýž čin, jako je ten, na kterém je založeno červené oznámení, a že se tudíž uplatní zásada *ne bis in idem*.

V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že je-li použitelnost zásady *ne bis in idem* nejistá, může být předběžné zadržení nezbytnou etapou k provedení potřebných ověření a zároveň může zabránit uprchnutí dotýčné osoby. Toto opatření je tak odůvodněno legitimním cílem vyhnout se beztrestnosti této osoby. Naproti tomu, jakmile bylo uplatnění zásady *ne bis in idem* určeno pravomocným soudním rozhodnutím, brání takovémuto předběžnému zadržení nebo dalšímu trvání tohoto zadržení jak vzájemná důvěra mezi státy, které jsou stranami Schengenské dohody, tak právo na volný pohyb. Soudní dvůr upřesnil, že státům, které jsou smluvními stranami Schengenské dohody, a členským státům přísluší zajistit dostupnost procesních prostředků umožňujících dotýčným osobám dosáhnout vydání takovéhoho rozhodnutí. Dále uvedl, že je-li předběžné zadržení neslučitelné s unijním právem z důvodu uplatnění zásady *ne bis in idem*, neporušil by stát, který je členem Interpolu, tím, že takové zadržení neprovede, povinnosti, které pro něj vyplývají z členství v této organizaci.

Pokud jde zadruhé o otázku týkající se osobních údajů uvedených v červeném oznámení Interpolu, Soudní dvůr uvedl, že jakýkoli úkon prováděný s těmito údaji, jako je jejich zaznamenání do souborů údajů členského státu, představuje „zpracování“, na které se vztahuje směrnice 2016/680³. Kromě toho měl za to, že toto zpracování sleduje legitimní cíl a nemůže být považováno za nezákonné z pouhého důvodu, že by se na čin, na kterém je založeno červené oznámení, mohla uplatnit zásada *ne bis in idem*⁴. Toto zpracování orgány členských států se ostatně může ukázat jako nezbytné právě za účelem ověření, zda se uvedená zásada uplatní.

Za těchto podmínek Soudní dvůr obdobně rozhodl, že směrnice 2016/680, vykládaná ve světle článku 54 ÚPSD a článku 50 Listiny, nebrání zpracování osobních údajů uvedených v červeném oznámení, pokud pravomocné soudní rozhodnutí neurčilo, že se v dané věci uplatní zásada *ne bis in idem*. Takové zpracování však musí splňovat podmínky stanovené touto směrnicí. Z tohoto hlediska musí být zejména nezbytné pro splnění úkolu prováděného příslušným vnitrostátním

³ Viz čl. 2 odst. 1 a čl. 3 bod 2 směrnice 2016/680.

⁴ Viz čl. 4 odst. 1 písm. b) a čl. 8 odst. 1 směrnice 2016/680.

orgánem pro účely prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů⁵.

Naproti tomu v případě, že se uplatní zásada *ne bis in idem*, není již zaznamenání osobních údajů uvedených v červeném oznámení Interpolu do souborů údajů členských států nezbytné, jelikož dotyčná osoba již nebude moci být trestně stíhána pro čin, na který se vztahuje uvedené oznámení, a tudíž být pro tentýž čin zatčena. Z toho vyplývá, že subjekt údajů musí mít možnost požádat o výmaz svých údajů. Je-li však toto zaznamenání uchováno, musí k němu být přiloženo upozornění, že dotčená osoba již nemůže být stíhána v členském státě nebo ve smluvním státě pro tentýž čin z důvodu zásady *ne bis in idem*.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

---

⁵ Viz čl. 1 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice 2016/680.